

Nr 279.

Av herr Carlström, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, angående försvarsväsendets ordnande.

Genomförandet av den av Kungl. Maj:t föreslagna härorganisationen medför ofrånkomligt indragning av vissa truppförband, och ett förslag till sådana indragningar upptages i propositionen. I motiveringen härtill anför statsrådet och chefen för försvarsdepartementet bl. a. följande:

”Såsom försvarsrevisionen framhållit, bör sålunda först och främst beaktas förläggningssorternas större eller mindre lämplighet ur mobiliseringssynpunkt. I detta hänseende gäller det att tillse att de olika truppförbanden erhålla en sådan förläggning, att deras mobilisering kan försiggå med erforderlig snabbhet och säkerhet, ävensom att förläggningssorterna bliva i möjligaste mån tryggade. I samband med bedömandet av förläggningssorterna ur mobiliseringssynpunkt bör hänsyn jämväl tagas till deras belägenhet dels ur synpunkten att — särskilt under tiden närmast före och efter mobiliseringen — erhålla skydd för landgränser och kuster, viktigare kommunikationsleder m. m.”

Om man från dessa utgångspunkter granskar det förslag till indragningar av lägre truppförband, som propositionen upptager, måste varje opartisk bedömare av detta förslag komma till det resultatet, att nyss anförda synpunkter icke blivit följda. Sålunda ha t. ex. infanteriregementen bibehållits, vilkas förläggning ingalunda kan antagas möjliggöra en snabb och säker mobilisering, enär kasernerna under ett ev. krig lätt kunna beskötas från havet och förstöras. Dylika förläggningssorter kunna därför icke anses ”bliva i möjligaste mån tryggade”. Däremot ha infanteriregementen föreslagits till indragning, vilkas läge inuti landet uppfylla i alla avseenden de betingelser, som statsrådet i sitt anförande till statsrådsprotokollet angiver såsom de riktiga vid bedömandet av den föreliggande frågan.

En sådan förläggningssort är otvivelaktigt Jönköping. Dess skyddade läge inuti landet är odisputabelt. Kommunikationerna äro jämväl ur mobiliseringssynpunkt de allra bästa. Utom statsbanan mot väster och öster har staden bredspårig järnvägsförbindelse söderut mot Skåne och Halland och dessutom en kortare smalspårig järnväg norrut. Över Nässjö och Falköping har Jönköping, som bekant, förbindelse med våra båda huvudlinjer mot norr och söder. Dessutom står staden i sjöfartsförbindelse med både väst- och ostkusten största delen av året och på något undantag när hela året runt med orterna kring Vättern.

Kasernbyggnaderna för infanteriregementet i Jönköping äro nyuppförda och förstklassiga liksom ock samma omdöme torde kunna givas åt exercisiältet.

En annan av försvarsministern åberopad synpunkt vid bedömandet av frågan om vilka truppförband, som böra indragas, är, att nödig hänsyn bör tagas till de äldre truppförbandens traditioner. En dylik uppfattning synes emellertid ej ha blivit beaktad vid upprättandet av det förslag, som statsrådet förordar. Skall man verkligen — och detta bör man enligt min uppfattning göra i behörig utsträckning — taga hänsyn till tradition och ålder, så måste det anses vara anmärkningsvärt, att ett så gammalt rangregemente som Smålands husarer blivit föreslaget till indragning. Dess historia går tillbaka flera hundra år i tiden och är sammanknuten med våra allra största minnen från gångna seklers krig. Även med avseende på detta regemente gäller detsamma, med avseende på förläggningens trygghet och kasernernas ändamålsenlighet, som här förut anförts rörande Jönköpings infanteriregemente. Även kommunikationerna måste anses vara goda till och från Eksjö. Slutligen må framhållas, att denna lilla stad genom en indragning skulle hårt drabbas i ekonomiskt avseende. Och även en dylik synpunkt bör ju i rimlig grad beaktas.

Enligt förslaget skulle Smålands husarer "sammanslås" med Livregementets husarer och därigenom skulle det förstnämnda regementets traditioner upprätthållas. Det måste med en sådan motivering vara mer naturligt att det äldre regementet bibehålles och i sig upptager det yngre, detta så mycket hellre som Smålands husarer haft sin nuvarande förläggningssort sedan århundraden tillbaka.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag,

- 1) att riksdagen måtte besluta att Jönköpings infanteriregemente måtte bibehållas med förläggning i Jönköping och
- 2) att Smålands husarregemente med förläggning i Eksjö jämväl måtte bibehållas.

Stockholm den 4 mars 1925.

Oscar Carlström.